

Förklaring till mall Egenkontroll skjutbana ideell förening

Verksamheten vid skjutbanor regleras i grunden av de grundläggande aktsamhets- och hänsynsreglerna i Miljöbalken (MB). Bestämmelserna syftar till att främja en hälsosam och god miljö och säger att den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamheten eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Vidare säger försiktighetsprincipen att den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Kunskapskravet och därigenom kravet om egenkontroll gäller därav även för ideella föreningar som ansvarar för verksamheten vid skjutbanor och regleras genom MB 26 kap. § 19 som handlar om planering och kontroll av verksamhet och åtgärder. Vid verksamheten på skjutbanor hanteras och sprids miljöfarliga ämnen samt buller av den anledningen klassas skytte som en miljöfarlig verksamhet som regleras av MB kap 9.

Kontroll av verksamheten vid skjutbanor innebär således att föreningen, verksamhetsutövaren skall känna till och protokollföra antalet skjutna skott i respektive kaliber, uppskatta hur mycket miljöfarliga ämnen som hanteras i verksamheten och vilka ämnen som eventuellt sprids i miljön, det handlar om till exempel uppskatta mängden bly i varje kulfång, om kulfång läcker miljöfarliga ämnen, PAH på hagelbanor, hur buller från verksamheten påverkar nära belägna bostadsfastigheter, avfallshantering mm.

Det är därmed föreningen som verksamhetsutövare som har bevisbördan och skall kunna redogöra hur mycket verksamheten stör omgivningen, genom utsläpp i mark, vatten och luft. Tillsynsmyndighetens uppgift är att kontrollera att verksamhetsutövaren följer Miljöbalkens direktiv, det är inte tillsynsmyndighetens uppgift att till exempel, genom provtagning påvisa brister i verksamheten.

En väl utförd egenkontroll förenklar myndighetens tillsyn och kan reducera kostnader och extraarbete för föreningen.

Blanketten för egenkontroll skjutbana följer de krav som kan ställas för verksamheter med anmälningsplikt.

- 1. Administrativa uppgifter*
Uppgifter om skjutbana, förening, kontaktuppgifter, fastighetsägare, fastighetsuppgifter
- 2. Lokalisering fastighetsuppgifter*
Beskriv lokalisering fastighet och markanvändning i skjutbanans omgivningen
- 3. Verksamhetsbeskrivning*
Uppskatta omfattningen av verksamheten. Här är det möjligt att beskriva vilken typ av skytte som utförs, ungdomsverksamhet, veteraner, antal skyttar med mera.
- 4. Redovisning av antalet skjutna skott*
Redovisa antalet skott per skjutbana, skall redovisas per skjutbana, redovisningen använd för att uppskatta mängden miljöfarliga ämnen i varje enskilt kulfång.
- 5. Tävlingsverksamhet*
Redovisning av antalet skjutna skott vid tävling
- 6. Summering av antalet skjutna skott per år*
Uppskatta antalet skjutna skott per år och bana
- 7. Skjuttider*
Redovisa vilka skjuttider banorna har enligt miljötillståndet
- 8. Ansvar för drift och service*
Finns det ansvariga för olika områden noteras det här

9. Föreningens källa miljöpåverkan

a. Buller

Redovisa eventuellt genomförda bullerutredningar. Naturvårdsverkets rekommendationer Nfs 2005:15 om högsta bullerpåverkan mot bostadsfastigheter tillämpas som praxis av myndigheter, rekommendationen ger dock myndigheten utrymme för egna värderingar (till exempel kan närhet till naturområden ställa särskilda krav på låga ljudnivåer).

Bullerberäkningar med utbredningskartor brukar vara att rekommendera. Beräkningarna skall utföras i enlighet med Naturvårdsverkets meddelande 7 1984 (7590-213-3), metoden används allmänt som grund i akustikföretagens datorbaserade beräkningsmodeller där resultatet visas som bullerutbredningskartor.

Skottbullermätningar skall göras i enlighet med Nfs 2005:15 bilaga. Mätningarna skall utföras med en kalibrerad klass 1 bullermätare inställda för mätning av impuls ljud, dBAI och utförd av utbildad personal. Bullermätningar kräver ideala väder- och atmosfäriska förhållanden för att tillförlitliga värden skall erhållas.

Impulsvärdet beräknas som ett medelvärde över 35 ms. Bullermätningar skall göras i fritt fält med 20 enskilda skott och 1,5 m över markplanet vid den berörda bostadsfastigheten, de 5 högsta och lägsta värdena sorteras bort varefter det aritmetiska medelvärdet bildas av resterande 10 skott.

Det är inte möjligt att mäta skottbuller med mobiltelefoner, mikrofon och elektronik i mobiler innehåller inte de kravspecifikationer som krävs vid skottbullermätningar, deras ljudappar är utvecklade för, och kan möjligen ge en ungefärlig bild av industri- eller trafikbuller där medelvärdet bildas över minuter eller timmar

b. Kulfång

Kulfång innehåller ofta stora mängder kulor som till stor del består av bly. Bly förekommer i flera former och räknas som ett miljöfarligt ämne som påverkar miljön negativt. Exponering för bly i naturen är väl studerat. Hur bly kommer att lakas ut till omgivningen beror på flera faktorer som är unika för varje enskild skjutbana. Är pH värdet lågt 4–5 bör kulfånget kalkas för att åstadkomma ett förhöjt pH värde, detta skall dokumenteras, risken att blyföreningar skall lakas ur kulfånget minskar med ett högre pH-värde. Under normala förhållanden anses risken för blyläckage från kulfång liten då blyjoner binder sig starkt till organiskt material.

Allt arbete med bly skall ske med försiktighet, noggrann personlig hygien skall hållas.

10. Utsläpp, mark- och omgivningsförhållanden

Verksamheten vid skjutbanor innebär alltid en miljöpåverkan i området och omgivning. Hur stor påverkan blir beror på verksamhetens omfattning, omgivningsförhållanden, markförhållanden med mera. Utsläpp kan bestå av miljöfarliga ämnen från skytteverksamheten men även sopor, buller och damm från biltrafik. Punkten kan ses som en miljöriskbedömning, här noteras även genomförda undersökningar

11. Avfall

De flesta verksamheter producerar någon typ av avfall. I mindre skytteföreningar tar medlemmarna med sig sina "sopor" hem, däremot städas och samlas hylsor plast och förladdningar och förbrukat målmateriell samman, hur hanteringen utförs redovisas. Hur farligt avfall skall hanteras behandlas i avfallsförordningen, det finns en viss skillnad om det är ideell eller yrkesmässig verksamhet, skjutbanor omfattas av anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen (2013:251), NV anser av den anledningen att en skjutbana i regel bör utgöra yrkesmässig verksamhet när det gäller avfallshantering. Vid osäkerhet kontakta er tillsynsmyndighet för en bedömning i det enskilda fallet.

Miljöfarligt avfall skall särskiljas sorteras och märkas, verksamhetsutövaren har antecknings- och rapporteringskyldighet till Naturvårdsverkets elektroniska register för farligt avfall.

Avfallet blir avfall när det lämnar verksamhetsstället (skjutbanan). Anteckningar om farligt avfall skall föras skilt från egenkontrollen och sparas i 3 år.

Blyavfall hanteras som avfall som regleras under avfallsförordningen, bly som solid metall är inte ett farligt ämne men innehar egenskaper som innebär att det kan klassificeras som ett miljöfarligt ämne, bly i kulor innehåller därutöver tillsatser som kan ha betydelse för klassificeringen. Det är verksamhetsutövaren som har ansvaret att farligt avfall klassificeras på ett riktigt sätt. Rådet är att behandla blyrester från kulfång som farligt avfall. Däremot skall blyavfall inte belastas med transportrestriktioner.

En verksamhet som behandlar avfall (t ex genom att gjuta om det för återanvändning) omfattas av anteckningsskyldighet, antingen som behandlare enligt avfallsförordningen 6 kap 5 § (vid behandling av farligt avfall) eller 7 kap 7 § (vid behandling av icke-farligt avfall)

12. Förslag på förbättringsåtgärder

Planerade och förslag på förbättringsåtgärder redovisas. En viktig del i föreningarnas egenkontroll är att främja och utveckla verksamheten i syfte att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö MB 1 kap.

13. Referenser och forskningsrön

Verksamhetsutövaren (föreningen) har ett kunskapskrav för sin verksamhet. Nya rön, forskningsresultat och föreskrifter inom miljöområdet publiceras frekvent, Miljöbalken revideras regelbundet. Det är föreningen som verksamhetsutövare som är skyldig att genomföra verksamheten enligt bästa möjliga metoder och följa de anvisningar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten

14. Bilagor

Rapporter, analyser, bilder, redovisning föroreningskälla (kulfång)